

SUNUŞ

Uluslararası hakemli ve bilimsel bir dergi olan “ZEITSCHRIFT FÜR DIE WELT DER TÜRKEN / JOURNAL OF WORLD OF TURKS” - “TÜRKLERİN DÜNYASI” dergisinin dördüncü sayısını siz değerli okuyucularımızla paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz. Okuyucularımızın, yazarlarımızın ve hakemlerimizin takdir ve destekleri, bizleri hep daha iyiye ve daha ileriye gitmeyi teşvik etmektedir. Dergimiz sadece güncel ve belirli bir sahada yayın yapmak yerine Türk Dünyasını ilgilendiren ve Türklük Bilimi dairesi içine giren bütün konularda yayın yapmayı kendisine ilke edinmiştir. Bu kapsamda ZEITSCHRIFT FÜR DIE WELT DER TÜRKEN (ZfWT)’in dördüncü sayısı; ekonomi, antropoloji, sanat tarihi, kültür, eğitim bilimleri, edebiyat, tarih, müzik, el sanatları, sosyoloji, tarım, Türk dili alanlarına ait yazılarla zengin bir içerikle okuyucuların hizmetine sunulmuştur. Ayrıca geleceğin büyük bilim adamları olacağına inandığımız genç meslektaşlarımıza bu sayımızda daha fazla yer ayrılmıştır.

Türklerin tarihteki seyrini, kültür parçalarını bir araya getirerek açıklamaya çalışan ve çalışmaları ile akıllarda soru işaretleri bırakıp Türklerin dünyasında karanlık kalmış noktalara ışık tutan Prof. Dr. Necati Demir, “*Kaya Üstü Resmi (Rock Art) Olarak Dağ Keçisi / Elik ve Tarihi Altyapısı*” başlıklı makalesi ile simge olarak bayrak direklerinin tepesinde, kemer tokalarında, at takımlarında; damga olarak mezar taşlarında, yazıtlarda ve levhalarda; motif olarak halı ve kilimlerde yer alan dağ keçisi / elik’in tarihi alt yapısı hakkında bilgiler vermektedir. Sonuçta dağ keçisi / elik’in Çin kaynaklarında geçen *Türklerin Türeyiş Destanı* ile ilgili olabileceği konusunda fikir beyan etmektedir.

Sovyetler Birliği’nin dağılması, küresel politikayı ve ekonomiyi etkilediği gibi Orta Asya’yı ve Türkiye’yi de hem politik hem de ekonomik yönden etkilemiştir. Yrd. Doç. Dr. İdris Demir, “*Turkish Gate in Global Energy Security: Baku-Tbilisi-Ceyhan Pipeline*” başlıklı makalesinde, Sovyetler Birliği’nin dağılması sonrasında Türkiye ve Azerbaycan arasında döşenen Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı’nın enerji güvenliği ve bölgesel güç olma konusundaki etkilerini kaleme almaktadır.

Geleceğin öğretim üyeleri olarak görülen araştırma görevlileri, bu noktaya gelebilmek için bir hayli yol kat etmektedirler. Lisansüstü eğitim yapmak bu yoldaki en önemli yükümlülüklerinden biridir. Dr. Ahmet Burak Kahraman, “*Lisansüstü Eğitim Yapmak Amacıyla Başka Bir Üniversitede Görevlendirilen Araştırma Görevlilerinin Yaşam Tarzı Profilleri ve Problemleri (Hacettepe*

Üniversitesi Örneği)” adlı çalışmasında, lisansüstü eğitim yapmak amacıyla Yüksek Öğretim Kurumu tarafından bir başka üniversitede görevlendirilen araştırma görevlilerinin yaşam tarzı profillerini ve problemlerini ortaya koymuştur.

Geçmiş toplumlara ait temel beslenme bilgisi, o toplumla ilgili yaşam tarzı, ekonomik durum, sosyal sınıf durumu vb. konularda bizlere ipuçları vermektedir. Dr. Mustafa Tolga Çırak ise “*Eski Anadolu Toplumunda Eser Element Analiziyle Beslenmenin Belirlenmesi*” konusundaki dikkat çekici çalışmasında, Kelenderis tiyatro binasından çıkarılan iskeletlerden 17 tanesi üzerinde eser element analizi yapmış ve bireylere ait beslenme şekillerini yeniden değerlendirmeye çalışmıştır. Yaptığı incelemeler sonucunda cinsiyete ve döneme ait çok ilginç bulgular elde etmiştir.

Türkiye’nin dört bir tarafı tarihî eserlerle doludur. Ancak koruma altına alınmayan tarihî eserlerimiz her geçen gün zarar görmektedir. Bununla birlikte tarihî esere ait özel işlemler, işçilikler vs. de bir bir yitip gitmektedir. Elâzığ’ın 4 km doğusunda bulunan Ulukent (Hüseyinik) mahallesinde yer alan havuzbaşı mimarisi ve yapının duvarına karakalem çalışması olarak yapılmış olan Harput panoraması, sanat tarihimiz açısından önemli eserlerimizdendir. Yrd. Doç Dr. Celil Hüseyin Arslan, “*Elâzığ / Hüseyinik (Ulukent) Havuzbaşı ve Harput Panoraması*” başlığıyla ele aldığı makalesinde, bu havuzbaşı mimarisini ve Harput panoramasını fotoğrafları eşliğinde detayları ile incelemiş, bu tarihî dokunun önemine dikkat çekmiştir.

2

Türk edebiyatı dairesinde sayısız şairimiz, yazarımız vardır. Ancak bizler çok azını biliriz. 17. yüzyılda yaşamış hakkında fazla bilgimizin olmadığı güçlü bir şair ve sözlükçü olan Şeyh Ahmed de bunlardan biridir. Yrd. Doç. Dr. Abdülkerim Gülhan, “*Şeyh Ahmed ve Manzum Sözlüğü Nazmü'l-Leâl*” başlıklı yazısında, Şeyh Ahmed hakkında kısa bir bilgi verdikten sonra, Nazmü'l-Leâl adlı Arapça-Türkçe manzum sözlüğün özellikleri, sözlük metodu, Türkçe kökenli kelimeler yönünden zenginliğinden hareketle, kendi türü içerisindeki yeri ve önemini ortaya koymaya çalışmıştır.

Dr. Evren Kutlay Baydar tarafından kaleme alınan “*Bach ve Buffardin’in İstanbul Buluşmasına Türk Müzik Tarihi Bağlamında Bakış*” adlı makalede ise Batı müziğinin Osmanlı’ya geçişindeki tarihî süreç irdelenirken ünlü besteci Johann Sebastian Bach’ın kendisi gibi müzisyen olan kardeşi Johann Jacob Bach ile yine aynı dönemin Avrupa’sının en ünlü flüt virtüözü ve bestecilerinden Fransız Pierre Gabriel Buffardin’in İstanbul’da bir araya gelmelerinin tarihî boyutları ele alınmıştır. Yazar, çalışmasında Osmanlı’ya Batı müziği enstrümanı olan “flüt”ün girişinin bilinenden çok daha öncesine dayandığı tezini savunmaktadır.

Kıbrıs meselesi yıllardır gündemdeki yerini korumaktadır. Ancak bu konuda dağın görünen tarafı ile ilgilenmek sorunu çözmeyecektir. Doç. Dr. Soyalp Tamçelik de tam bu noktadan hareketle Kıbrıs meselesini anlamak için olgularla birlikte onların anlamlarını da kavramanın önemi üzerinde durmaktadır. Yazar,

“*Kıbrıs Meselesinde Metodolojik Sorunlar ve Çözüm Önerileri*” başlığıyla ele aldığı makalesinde, Kıbrıs meselesi ile ilgili yapılacak araştırmalarda nasıl bir yöntem takip edilmesi gerektiği, ne tür uygulamalar yapılması gerektiği ve son olarak da Kıbrıs meselesiyle ilgili kavramlar ve olgular üzerinde ayrıntılarıyla durmuştur.

Türkiye’de sekiz yıllık zorunlu eğitim mecburidir ve bunun yanında eğitim her çocuk için bir haktır. Ne yazık ki günümüzde okula gitmek yerine tamirhanelerde, sokaklarda, tarımda çocuk işçilerin çalıştığı görülmektedir. Prof. Dr. Hacer Tor, “*Türkiye’de Çocuk İşçiliğinin Boyutları*” adlı çalışmasında, Türkiye’de çalışan çocukların sayısal durumlarını, sektörlere göre dağılımını, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen çocuk işgücü araştırmalarının verilerine göre analiz ederek bu konu hakkında önemli bilgiler sunmuştur.

Türkler geleneksel el sanatları konusunda zengin bir geçmişe ve kaynağa sahiptir. Hemen her yörenin kendine özgü pekçok el sanatı vardır. Erzurum ilimiz de oltu işlemeciliği ile ön plandadır. Dr. Ebru Alparslan, “*Oltu Taşı, Altın ve Gümüş Kullanılarak Üretilen Kol Düğmesi ve Kravat İğnesi Örneklerinin İncelenmesi*” üzerine yaptığı çalışmasında, iki yüz otuz senedir geleneksel olarak sürdürülen oltu taşı işlemeciliği ile oluşturulan kol düğmesi ve kravat iğnesi örneklerini çok çeşitli yönlerden incelemiş, ürünleri fotoğrafları ile birlikte ayrıntılı olarak açıklamıştır.

Daha çok dağın doruklarında, ormanlarda yaşamaya alışkın Tahtacılar, günümüzde kent mekânlarında yaşamaktan dolayı çeşitli sorunlar yaşamaktadırlar. Doç. Dr. Suat Kolukırık, Tahtacıların bugünkü sosyal durumlarını mekân algısı üzerinden irdelemekte, Tahtacı kültürü ve kimliğinin sözlü kültürün aktarımında yaşadığı sorunları ele almaktadır. “*Mekân, Kültür ve Kimlik: Isparta Tahtacılarında Mekânın Sosyal Anlamı*” başlığıyla sunduğu çalışmasında mekân, kültür ve kimlik ilişkisinin yeni kurgularını ve formlarını sosyolojik açıdan değerlendirmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Zeki Boyraz, Bülent Güner, Doç. Dr. M. Dursun Çitçi’nin ortaklaşa hazırladıkları “*Türkiye’nin Zeytin Ağacı Varlığı ve Zeytin Fidanı Üreticiliğine Bir Örnek Olarak Seyitoba Köyü (Saruhanlı, Manisa)*” başlığını taşıyan makalede, Türkiye’deki zeytin yetiştiriciliği ve zeytin fidanı yetiştiriciliğinin önemi üzerinde durulmaktadır. Ayrıca zeytin fidanı yetiştiriciliğinin sosyo-ekonomik etkisi, Manisa’nın Saruhanlı ilçesine bağlı Seyitoba köyü örneğinde değerlendirilmektedir.

Kırgız Türkçesi, Kıpçak grubu Türk lehçelerinden biridir ve coğrafya itibarıyla Rusçadan etkilenmiştir. Mehmet Özeren, “*Kırgız Türkçesindeki Rusça Alıntı Sözcükler ve Bu Sözcüklerdeki Ünsüz Olayları*” başlığını taşıyan çalışmasında, doğrudan veya dolaylı olarak Rusçadan alıntı bazı sözcüklerin Kırgızcadaki şekillerini ve bu sözcüklerdeki ses olaylarını incelemiştir.

Yrd. Doç. Dr. Abdullah Acehan tarafından kaleme alınan “*The Literature Exiles and the People Who Were Sent to Exile From the Tanzimat Reforms in 1839 Up to Now*” başlıklı makale, 3 Kasım 1939 dönemi sürgün ve sürgün olaylarını ele almaktadır. Ayrıca sürgünün kelime anlamı ve bazı diğer anlamları ile bu zamanda nasıl kullanıldığı, insanların hangi sürgün koşullarında olduğu açıklanmış; şiir, roman ve film örnekleri ile bu dönemdeki sürgün ve etkileri irdelenmiştir.

Dergimizde makalelerden sonra Kitap Tanıtımı bölümü yer almaktadır.

“ZEITSCHRIFT FÜR DIE WELT DER TÜRKEN / JOURNAL OF WORLD OF TURKS” dördüncü sayısını, özgün araştırmalar ve sosyal bilimlerin farklı konuları ile birlikte bütün dünyaya sunmaktayız. Okurlarımızın, yazarlarımızın ve hakemlerimizin katkılarıyla büyüyerek ilerlemeye devam edecek olan dergimizin beşinci sayısı 15 Aralık 2010 tarihinde yayınlanacaktır.

Dünya üzerindeki bütün bilim adamlarına ve okuyuculara saygılarımla...

15 Ağustos 2010
Prof. Dr. Necati DEMİR
Editör in Chief